

OBSAH

LÁTKY A STRUKTUROVANÉ BIOLOGICKÉ SYSTÉMY (sv. 1).....	9
SEZNAM ZKRATEK A VYSVĚTLIVEK	13
1 ÚVOD.....	21
1.1 Literatura	24
2 DEFINICE, ROZDĚLENÍ NUTRACEUTIK.....	27
2.1 Vymezení tématu a charakteristika problému	27
2.2 Definice používaných pojmů.....	28
2.2.1 Potraviny.....	28
2.2.2 Doplnky stravy	29
2.2.3 Potravní doplňky.....	29
2.2.4 Parafarmaceutika.....	29
2.2.5 Léčiva.....	30
2.2.6 Potraviny nového typu	30
2.2.7 Potraviny pro zvláštní výživu.....	31
2.3 Přehled související legislativy.....	32
2.4 Postupy schvalování a uvádění doplňků stravy na trh v ČR.....	33
2.4.1 Postup schvalování doplňků stravy obsahující potravní doplňky uvedené ve vyhlášce č. 446/2004 Sb.	33
2.4.2 Postup schvalování doplňků stravy obsahujících potravní doplňky neuvedené ve vyhlášce č. 446/2004 Sb.	34
2.4.3 Postupy schvalování a uvádění potraviny nebo složky potraviny nového typu na trh v ČR a současně v EU	36
2.4.3.1 Postup schvalování pro potraviny nebo složky potraviny nového typu rovnocenné ke stávajícím potravinám	37
2.4.3.2 Postup schvalování pro potraviny nového typu jiné než rovnocenné ke stávajícím potravinám	38
2.4.4 Doporučení VVP	40
2.5 Zákony a vyhlášky týkající se potravin po r. 2004	40
2.5.1 Zákon 120/2008 Sb., kterým se mění zákon 110/1997 Sb.	41
2.5.2 Vyhláška 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin	43
2.5.3 Vyhláška 352/2009 Sb., kterou se mění vyhláška 225/2008 Sb.....	43
2.6 Fenomén bezpečnosti	44

2.7	Trendy výzkumu a vývoje	46
2.8	Literatura	50
3	SYSTEMATIKA NUTRACEUTIK.....	52
3.1	Látky vycházející z primárního metabolismu.....	52
3.1.1	Aminokyseliny a jejich deriváty, peptidy, proteiny a bílkoviny	53
3.1.1.1	Základní aminokyseliny	53
3.1.1.2	Deriváty aminokyselin.....	74
3.1.1.3	Peptidy	84
3.1.1.3.1	Di- a tripeptidy.....	84
3.1.1.3.2	Polypeptidy.....	89
3.1.1.4	Proteiny.....	90
3.1.1.4.1	Živočišné a hmyzí proteiny.....	90
3.1.1.4.2	Rostlinné proteiny	98
3.1.1.5	Enzymy	102
3.1.1.5.1	Trávicí enzymy	102
3.1.1.5.2	Ostatní enzymy	111
3.1.1.6	Literatura.....	115
3.1.2	Mastné kyseliny, jejich deriváty a jiné lipidy	116
3.1.2.1	Alifatické uhlovodíky a jejich kyslíkaté deriváty	117
3.1.2.2	Mastné kyseliny	121
3.1.2.2.1	Nasyčené mastné kyseliny (SFA)	123
3.1.2.2.2	Monoenové mastné kyseliny (MUFA).....	124
3.1.2.2.3	Polyenové mastné kyseliny (PUFA).....	125
3.1.2.3	Etery glycerolu a estery s mastnými kyselinami.....	144
3.1.2.4	Strukturované lipidy	145
3.1.2.5	Triacylglyceroly se středním řetězcem	147
3.1.2.6	Etery glycerolu (ether-fosfolipidy).....	148
3.1.2.7	Glycerofosfolipidy (fosfatidy)	151
3.1.2.8	Literatura.....	155
3.1.3	Látky na bázi sacharidů.....	157
3.1.3.1	Monosacharidy a jejich deriváty.....	157
3.1.3.1.1	Monosacharidy	157
3.1.3.1.2	Deriváty monosacharidů	159
3.1.3.1.2.1	Látky bezdusíkaté	159
3.1.3.1.2.2	Látky s obsahem dusíku	163
3.1.3.1.2.3	Jednoduché cukerné kyseliny a jejich deriváty	165
3.1.3.1.2.4	Cyklitoly, jejich estery a ethery	170

3.1.3.2	Oligosacharidy	174
3.1.3.2.1	Fruktooligosacharidy (FOS)	175
3.1.3.2.2	Galaktooligosacharidy	177
3.1.3.2.3	Dusíkaté oligosacharidy	180
3.1.3.3	Jednoduché polysacharidy	182
3.1.3.3.1	Heterofruktany	184
3.1.3.3.2	Heteromannany	186
3.1.3.3.3	Heteroglukany	189
3.1.3.3.4	Pektiny	194
3.1.3.3.5	Rostlinné slizy	197
3.1.3.3.6	Algináty	202
3.1.3.3.7	Dusíkaté polysacharidy	203
3.1.3.3.7.1	Látky na bázi chitinu	203
3.1.3.3.7.2	Mukopolysacharidy	205
3.1.3.3.7.3	Fukany a jejich sulfatované deriváty	207
3.1.3.4	Složené polysacharidy	212
3.1.3.5	Prebiotika (vláknina)	214
3.1.3.6	Literatura	220
3.1.4	Ostatní látky vycházející z primárního metabolismu a uplatňující se v něm	222
3.1.4.1	Cholin, jeho metabolické modifikátory a sloučeniny s cholinem	222
3.1.4.2	Sloučeniny obsahující nukleové báze	227
3.1.4.3	Kreatin a jeho deriváty	230
3.1.4.4	Organické kyseliny primárního metabolismu	236
3.1.4.5	Látky nezařazených struktur (biokatalyzátory)	241
3.1.4.5.1	Látky dříve považované za vitaminy	242
3.1.4.5.2	Vitaminy	245
3.1.4.5.3	Ubichinony	287
3.1.4.6	Literatura	293
3.1.5	Obsahové látky strukturovaných biologických systémů	293
3.1.5.1	Bakterie	294
3.1.5.1.1	Probiotika	294
3.1.5.2	Řasy	306
3.1.5.2.1	Sinice – Cyanophyta	306
3.1.5.2.2	Zelené řasy – Chlorophyta	309
3.1.5.3	Kvasinky	312
3.1.5.4	Symbiotické systémy kvasinek a bakterií	314
3.1.5.5	Houby	316

3.1.5.5.1 Vřeckovýtusné houby – Ascomycota.....	316
3.1.5.5.2 Houby pravé – Basidiomycota.....	321
3.1.5.6 Lišejníky.....	343
3.1.5.7 Pyly.....	346
3.1.5.8 Literatura.....	348
VĚCNÝ REJSTŘÍK	350